

Kultuuriministri määruse „COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi filmivaldkonnale“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus ja eesmärk

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ alusel.

Kultuuriministri määruse eelnõu (edaspidi *eelnõu*) reguleerib COVID-19 puhangust tingitud kriisi leevendamiseks erakorralise abi andmist filmivaldkonna organisatsioonidele. Riigi 2021. aasta lisaeelarvega on nähtud ette rahalised vahendid COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tulenevate piirangute mõju leevendamiseks. Lisaeelarvega soovitakse leevendada piirangutest tulenevaid kahjusid piirangutest otseselt mõjutatud sektorites ning kiirendada kriisist välja tulemist.

Filmivaldkonna abipaketi suurus on ühtekokku 5,3 miljonit eurot, millega Kultuuriministeerium soovib tagada COVID-19 puhangust tingitud Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldusest nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ tulenevatest piirangutest oluliselt mõjutatud filmivaldkonna organisatsioonide jätkusuutlikkust.

Eelnõu sihtgrupiks on filmitootjad, filmilevitajad ja kinod. Toetusmeede filmide tootmise katkemise vältimiseks loob võimaluse käigus olevate filmiprojektidega jätkamiseks ning aitab ära hoida projektide katkemise olukorras, kus katkenud on nii filmitegijate sissetulekud kui rahastusallikad. Samuti kohaldatakse eelnõud piirangutest oluliselt mõjutatud kinodele ja filmilevitajatele, mis võimaldab märkimisväärse käibe languse tingimustes täita kino- ja leviettevõtjatel oma lepingulisi kohustusi.

Täpsemad tingimused on välja töötatud sõltuvalt sektori spetsiifikast ja kahjude esialgselt prognoositud ulatusest. Toetuse andmise üldtingimused on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 16. aprilli 2021. a määrusega nr 38 „COVID-19 põhjustava viiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete üldtingimused“ (edaspidi *üldmäärus*). Eelnõu on seotud Euroopa Komisjoni teatisega „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis“ (ELT C 91I, 20.03.2020, lk 1–9, muudetud ELT C 112 I, 04.04.2020, lk 1–9; ELT C 164, 13.05.2020, lk 3–15; ELT C 218, 02.07.2020, lk 3–8; ELT C 340 I, 13.10.2020, lk 1–10; ELT C 34, 1.02.2021, lk 6–15, edaspidi *riigiabi ajutine raamistik*).

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Kultuuriministeeriumi õigus- ja varahaldusosakonna õigusnõunik Kadri Kilvet (e-post kadri.kilvet@kul.ee, telefon 628 2224), kes tegid ka eelnõu juriidilise ekspertiisi, Kultuuriministeeriumi audiovisuaalnõunik Siim Rohtla (e-post siim.rohtla@kul.ee, telefon 628 2338), Piret Tibbo-Hudgins (e-post piret@filmi.ee, telefon 627 6064), Eda Koppel (e-post eda@filmi.ee, telefon 627 6002), Endel Koplimets (e-post endel@filmi.ee, telefon 627 6063).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb 5 peatükist ja 14 paragrahvist.

1. peatükk

Üldsätted

Paragrahviga 1 kehtestatakse eelnõu reguleerimis- ja kohaldamisala.

Lõike 1 kohaselt kehtestatakse eelnõuga COVID-19 puhangust tingitud kriisi leevendamiseks erakorralise abi tingimused filmivaldkonna organisatsioonidele, kelle tegevus on täielikult peatatud või oluliselt piiratud Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduses nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ sätestatud piirangute tõttu.

Lõike 2 kohaselt tuleb eelnõuga reguleerimata küsimustele kohaldada Euroopa Liidu vastavaid õigusakte, kui toetust antakse riigiabina või vähese tähtsusega abina, ja haldusmenetluse seadust. Euroopa Liidu vastavate õigusaktide all on mõeldud Euroopa Komisjoni riigiabi ajutise raamistiku reeglistikku, selle alusel toetuse andjale eraldatud riigiabi loas kehtestatud tingimusi ning teisi Eestile otsekohalduvaid õigusakte, mistõttu tuleb eelnõu kehtestamises ja toetuse andmise ülesannete täitmisel juhendada osapooltel otse neist. Haldusmenetlusele tuleb kohaldada haldusmenetluse seaduse sätteid kooskõlas eelnõus sätestatud korra ja erisustega.

Lõike 3 kohaselt ei kohaldata eelnõu taotlejatele, kellele Euroopa Komisjoni või Euroopa Kohtu otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks või väärkasutatuks ja ühisturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks. Nimetatud nõue tuleneb riigiabi reeglitest ning siin ei saa rakendada võimalust, et kui tagasimaksmise nõue on küll esitatud, kuid tähtaeg ei ole saabunud, võib uut toetust taotleda. Toetust ei saa, kui varasema nõude kohaselt tagasimaksmisele kuuluv toetus on tagasi maksmata, olenemata sellest, kas tähtaeg on saabunud või mitte.

Lõige 4 piirab eelnõu kohaldamist ning sätestab, et kui antakse vähese tähtsusega abi, ei tohi seda kasutada näiteks tegevuseks, mis on seotud ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse, täpsemalt sellisele abile, mis on vahetult seotud eksporditavate koguste, turustusvõrgu loomise ja toimimise või muude ekspordimisest tulenevate jooksvate kuludega, ning ka abile, mille tingimuseks on kodumaiste toodete kasutamine importtoodete asemel.

Lõikes 5 sätestatakse riigiabi taotlejale nõue, et ta ei tohi olla Euroopa Liidu õiguse kohaselt raskustes 31. detsembri 2019. a seisuga. Raskuses oleva ettevõtja definitsioon on toodud grupierandi määruse artikkel 2 punktis 18. Taotleja ei tohi vastata alltoodud tunnustele.

1. Kui on tegemist piiratud vastutusega äriühinguga, välja arvatud alla kolme aasta tegutsenud väikese/keskmise suurusega ettevõtja (edaspidi *VKE*)), kes on akumulieeritud kahjumi tõttu kaotanud üle poole oma märgitud osa- või aktsiakapitalist. Nii on see juhul, kui akumulieeritud kahjumi mahaarvamine reservidest (ning kõikidest muudest elementidest, mida üldiselt peetakse äriühingu omavahendite osaks) annab negatiivse tulemuse, mis ületab poole märgitud osa- või aktsiakapitalist. Piiratud vastutusega äriühinguteks loetakse osahing, millel on osadeks jaotatud osakapital, ja aktsiaselts, millel on aktsiateks jaotatud aktsiakapital.

2. Äriühing, välja arvatud alla kolme aasta tegutsenud VKE, kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatu vastutus äriühingu võlgade eest ja kes on kaotanud kogunenud kahjumi tõttu üle poole oma arvetel olevast kapitalist.

3. Kui asjaomase ettevõtja suhtes on võlausaldajate soovil algatatud kõiki võlakohustusi hõlmav maksejõuetusmenetlus või ettevõtja vastab siseriikliku õiguse kohaselt kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamise kriteeriumidele. Maksejõuetus

on nähtus, mis iseloomustab ettevõtte majanduslikku seisundit, kuid ei tähenda iseenesest veel isiku pankrotti (mida reguleerib pankrotiseadus). Maksejõuetuse põhitunnus on, et võlgnik ei suuda rahuldada võlausaldaja nõudeid ning see suutmatus ei ole võlgniku majanduslikust olukorrast tulenevalt ajutine. Juriidilisest isikust võlgnik on maksejõuetu ka siis, kui võlgniku vara ei kata tema kohustusi ja selline seisund ei ole võlgniku majanduslikust olukorrast tulenevalt ajutine. Maksejõuetuse kontrollimisel tuleb lähtuda ettevõtte majandusaasta aruandest (bilansist).

4. Kui ettevõtja on saanud päästmisabi ning ei ole veel laenu tagasi maksnud või garantiid lõpetanud või on saanud ümberkorraldusabi ning tema suhtes kohaldatakse endiselt ümberkorraldamiskava. Riigid võivad anda kahte sorti riigiabi: üks on päästmisabi ja teine on restruktureerimisabi ja nende hulka ei loeta ajutise raamistiku alusel antavat abi. Neid antakse raskuses olevale ettevõttele selleks, et ta nendest raskustest välja tuua. Seda võib anda kümne aasta jooksul ühe korra. Restruktureerimisabi on ümberkorraldusabi.

5. Ettevõtja puhul, kes ei ole VKE, kui viimase kahe aasta jooksul: i) on ettevõtja arvestuslik finantsvõimendus olnud suurem kui 7,5 ja ii) on ettevõtja EBITDA suhe intressimaksete kattevarasse olnud alla 1,0. Selle toetuse sihtrühmaks võivad olla vaid VKEd.

Riigiabi ajutise raamistiku alusel tehakse erand raskustes olemise absoluutsele keelule mikro- või väikeettevõtjate suhtes komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 I lisa tähenduses. Erand seisneb selles, et tal lubatakse olla raskustes juba 31. detsembril 2019. a, tingimusel, et tema suhtes ei kohaldata riikliku õiguse alusel maksejõuetusmenetlust ja et ta ei ole saanud päästmisabi ega ümberkorraldamisabi.

Lõikes 6 sätestatakse toetuse taotlemist ja saamist välistav asjaolu, mille eesmärgiks on vältida olukordi, kus ettevõtja saab sama perioodi ja samade piirangute eest ühel ja samal sihtotstarbel riigi 2021. a lisaelarve vahendite arvelt toetust mitmest kohast. Välistust ei rakendada Eesti Töötukassa meetmete suhtes.

Lõikes 7 kohaselt on toetuse andja SA Eesti Filmi Instituut, kes vastutab taotlusvooru väljakuulutamise ja koordineerimise eest, teavitab taotlejaid ja avalikkust toetuse saamise võimalusest, menetleb taotlust ja otsustab, kas taotlus rahuldada või mitte jne.

Paragrahviga 2 kehtestatakse toetuse andmise eesmärk ja tulemus.

Toetuse andmise eesmärk on COVID-19 puhangust oluliselt mõjutatud filmivaldkonna organisatsioonide jätkusuutlikkuse tagamine läbi ühekordse abi andmise ja toetuse andmise tulemusena on tagatud nende organisatsioonide majanduslik jätkusuutlikkus pärast COVID-19 pandeemia raugemist.

Paragrahviga 3 kehtestatakse riigiabi reeglite kohaldumine.

Lõike 1 kohaselt on eelnõu alusel toetuse andmine riigiabi konkurentsiseaduse § 30 lõike 1 mõistes või vähese tähtsusega abiks konkurentsiseaduse § 33 lõike 1 tähenduses. Konkurentsiseaduse § 30 lõige 1 sätestab, et riigiabiks loetakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud abi. Riigiabi konkreetset definitsiooni Euroopa Liidu toimimise leping ei anna, kuid artikli 107 lõike 1 järgi on riigiabi igasugune liikmesriigi või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikide vahelist kaubandust. Vähese tähtsusega abi hinnatakse samade kriteeriumide alusel kui riigiabi. Eelnõu alusel antakse vähese tähtsusega abi ainult sellisel juhul, kui toetuse eraldamise hetkel ei ole Euroopa Komisjon on teinud vastavat otsust ehk meedet heaks kiitnud.

Lõikes 2 sätestatakse riigiabi andmisel järgitavad õiguslikud alused ning antakse viited vastavatele regulatsioonidele.

Lõike 3 kohaselt peab toetuse andja kontrollima enne riigiabi andmist, et kogu avaliku sektori toetus ühele taotlejale riigiabi ajutise raamistiku alusel ei ületaks 1,8 miljonit eurot. Kontrolli tehakse Riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrist.

Lõikes 4 sätestatakse, et vähese tähtsusega abi andmisel tuleb muuhulgas jälgida, et ühele ettevõtjale (taotlejale) antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei ületaks mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul 200 000 eurot. Kogusumma all mõeldakse kogu riigipoolset toetust kokku. Kui vähese tähtsusega abina kvalifitseeruvat toetust taotletakse suuremas summas, kui taotleja on õigustatud saama, vähendab toetuse andja taotleja nõusolekul toetuse summat kuni vähese tähtsusega abi ülemmäärani.

Lõike 5 kohaselt loetakse vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel üheks ettevõtjaks kõik sellised ettevõtjad, kes on omavahel seotud VTA määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt. Artikli 2 lõike 2 kohaselt hõlmab „üks ettevõtja“ kõik ettevõtted, mille vahel on vähemalt üks järgmistest tunnustest:

- 1) ettevõtte omab teises ettevõttes aktsionäride või osanike häälteenamust;
- 2) ettevõttel on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtte haldus-, juht-, või järelevalveorgani liikmetest;
- 3) ettevõttel on õigus rakendada teise ettevõtte suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõttega sõlmitud lepingule või selle asutamislepingule või põhikirjale;
- 4) ettevõtte, mis on teise ettevõtte aktsionär või osanik, kontrollib vastavalt kokkuleppele teiste aktsionäride või osanikega üksi sellise ettevõtte aktsionäride või osanike häälteenamust.

Üheks ettevõtjaks peetakse ka ettevõtteid, mis on eelmainitud punktides 1–4 kirjeldatud suhtes ühe või enama muu ettevõtte kaudu. Vähese tähtsusega abi maksimaalse määra väljaselgitamisel vaadeldakse ettevõtete seoseid riigipõhiselt. Euroopa Komisjon on „ühe ettevõtja“ mõiste sisustamisel lähtunud asjaolust, et konkurentsieeskirjade kohaldamisel on ettevõtja igasugune majandustegevusega tegelev üksus, olenemata tema õiguslikust seisundist ja rahastamisviisist ning Euroopa Liidu Kohus on otsustanud, et kõiki sama üksuse (õiguslikult või faktiliselt) kontrollitavaid üksusi tuleks käsitleda ühe ettevõtjana.

Lisaks võetakse toetuse andmisel arvesse VTA määruse artiklis 5 sätestatud erinevateks eesmärkideks antava vähese tähtsusega abi kumuleerimisreeglid. See tähendab, et üldise, põllumajandusliku ja kalamajandusliku vähese tähtsusega abi summad ei tohi kokku ületada 200 000 eurot kolmeks majandusaastaks. Nimetatud kumuleerimisreegleid on arvesse võetud ka riigiabi ja vähese tähtsusega abi registris, mis tähendab, et sealt nähtub, millist liiki ja kui palju vähese tähtsusega abi on ettevõtjale antud.

Lõike 6 kohaselt saab riigiabi ajutise raamistiku alusel riigiabi anda ehk taotluse rahuldamise otsuse teha pärast seda kui Euroopa Komisjon on teinud vastava otsuse ehk meetme heaks kiitnud. Toetuse andja on esitanud Euroopa Komisjonile riigiabi loa taotluse käesoleva meetme rakendamise tarbeks. Riigiabi ajutise raamistiku alusel saab toetuseid eraldada kuni 31.12.2021.

2. peatükk

Nõuded taotlejale ja taotlusele ning toetuse taotlemine

Paragrahviga 4 kehtestatakse nõuded taotlejale.

Lõikes 1 kehtestatakse subjektide ring, kellele toetus on suunatud.

Lõikes 2 kehtestatakse täpsustavad nõuded taotlejale.

Punkti 1 kohaselt kontrollitakse, et taotleja suhtes ei ole välja kuulutatud pankrotti, ta ei ole likvideerimisel ega sundlõpetamisel. Teavet pankroti, likvideerimise ja sundlõpetamise menetluse kohta saab äriregistrist, samuti väljaandest Ametlikud Teadaanded.

Punktis 2 sätestatakse, et taotlejal ei tohi olla ajatamata maksu- või maksevõlga riigile taotluse esitamise seisuga või on need ajatatud. Kui taotlejal on maksu- ja maksevõlad, mis ei ole ajatatud, ei ole nimetatud nõue täidetud. Maksu- ja maksevõla puudumisega arvestamise eesmärk on toetada taotlejat, kellel ei ole tekkinud riigi ees rahalist võlga.

Punktis 3 sätestatakse, et taotlejal ei tohi olla äriregistrile majandusaasta aruande ega maksudeklaratsioonide esitamise võlga kui see on kohane arvestades taotleja õiguslikku vormi.

Punktis 4 sätestatakse, et toetust ei anta, kui taotlejale on tehtud tagasinõudmise otsus mõne varasema toetuse raames ja tagasinõudmise otsuse kohaselt on tagasimaksmisele kuuluv toetus tagasi maksmata. Silmas peetakse sellist olukorda, kus toetuse tagasimaksmiseks ette nähtud tähtaeg on möödunud, sealhulgas ajatamisgraafiku alusel, kuid toetust ei ole ette nähtud mahus tähtaja jooksul tagasi makstud. Nõude mõte ei ole kohustada tagasimaksmisele kuuluvat toetust tagasi maksuma enne tagasimakse tähtaega, vaid sellega ajendatakse tagasimaksmisele kuuluvat toetust maksuma tagasi tähtajaks.

Lõigetega 3-5 kehtestatakse spetsiifilised nõuded filmitootjatest taotlejatele ning antakse tootjatele võimalus toetust taotleda kolmel erineval sihtotstarbel. Filmitootja saab toetust küsida tootmises oleva mängu-, dokumentaal- või animafilmi ülekulu ja kaasrahastuse tühistamise kompenseerimiseks või mängu-, dokumentaal- või animafilmi, mille kinolevi oli planeeritud toimuma alates 13. märtsist 2020, tootmiseelarve omafinantseeringu selle osa kompenseerimiseks, mis ei ole kaetud kinolevist või VOD levist saadud tuluga. Lisaks antakse filmitootjale võimalus küsida toetust ajavahemikul 11. märts 2021 kuni 31. mai 2021 tema põhitegevusega seotud vältimatute püsikulude kompenseerimiseks. Oluline on rõhutada, et kui filmitootja taotleb oma põhitegevusega seotud vältimatute püsikulude kompenseerimist, siis ta meetmest teisi toetuseid küsida ei saa ja vastupidi.

Lõigetega 6 ja 7 kehtestatakse spetsiifilised nõuded filmilevitajast ja kinodest taotlejatele vältimatute püsikulude kompenseerimiseks. Kvalifitseerub selline filmilevitaja, kes on ajavahemikul 01. jaanuar 2019 kuni 31. detsember 2020 levitanud vähemalt kaheksa täispikka filmi, mille hulka loetakse kõik filmid, mille kinolevi on kestnud nimetatud ajavahemiku sees vähemalt seitse päeva ning ka need filmid, mille kinolevi kestis vähem kui seitse päeva, sest katkes seoses piirangute kehtestamisega toimunud kinode sulgemise tõttu. Kvalifitseerub selline kino, kes korraldab regulaarselt avalikke filmiseansse, millest teavitab avalikkust ning millele müüb pileteid, ning haldab rentniku või omanikuna filmide näitamiseks sobilikke siseruume, mis on varustatud DCP esitamist võimaldava digitaalse kino tehnoloogiaga.

Paragrahv 5 kehtestab üksikasjalikud nõuded taotlusele ehk milliseid andmeid ja dokumente peab taotlus sisaldama.

Paragrahviga 6 sätestatakse taotluse esitamise regulatsioon.

Lõike 1 kohaselt kinnitab taotlusvooru üldeelarve ja eelarve jaotuse valdkonna sees kultuuriminister. Toetuse taotlemine toimub vooruliselt.

Lõike 2 kohaselt teavitab toetuse andja taotlusvooru avamisest, taotluste esitamise tähtajast ja taotlusvooru eelarvest oma veebilehel vähemalt kolm kalendripäeva enne taotlusvooru avamise päeva.

Lõigetes 3-5 sätestatakse, et taotlus tuleb esitada § 6 lõike 2 kohaselt teatatud tähtaja jooksul. Kõiki ühte taotlusvooru esitatud taotlusi menetletakse samal ajal. Tähtajaks esitatud taotlus peab olema esitatud ettenähtud viisil ja vormil koos nõutud dokumentidega. Taotlemine toimub Kultuuriministeeriumi toetuste taotlemise e-keskkonna kaudu.

Kui taotluse esitamisel esineb e-keskkonnas tehniline viga ja selle tõttu ei ole võimalik taotlust tähtpäevaks esitada, loetakse taotlus siiski tähtpäevaks esitatuks, kui see on toetuse andjale saadetud tehnilise vea likvideerimise järgsel tööpäeval.

Lõikes 6 sätestatakse, et kui filmitootja taotleb meetme raames toetust vältimatute püsikulude kompenseerimiseks, siis ta teisi tootjale mõeldud toetuseid taotleda ei saa ja vastupidi.

3. peatükk

Kulude abikõlblikkus ja toetuse suurus

Paragrahviga 7 kehtestatakse kulude abikõlblikkuse reeglid.

Lõike 1 kohaselt on kulu abikõlblik kui ta on vältimatu, seotud COVID- 19 puhangust tingitud piirangutega, põhjendatud, on tõendatud algdokumentidega ja tasutud toetuse saaja arvelduskontolt ning on selgelt eristatavalt kirjendatud raamatupidamises ja vastab Eesti finantsaruandluse standardile. Lisaks peab kulu olema kooskõlas nii Euroopa Liidu kui ka siseriikliku õigusega. Tegemist on kulu abikõlblikuks lugemise üldpõhimõtetega.

Kuna eelnõu ei sisalda kõiki muude õigusaktidega reguleeritud kulu abikõlblikkuse tingimusi, siis on oluline rõhutada, et toetuse kasutamisel tuleb arvestada nii riigisiseste kui ka Euroopa Liidu toetusi reguleerivate õigusaktidega. Euroopa Liidu õiguse kooskõlas olemise tingimus seisneb näiteks selles, et tuleb järgida riigiabi ajutises raamistikus ja riigiabi loas või VTA määruses sätestatud lisatingimusi kulu abikõlblikkusele.

Lõikes 2 kirjeldatakse, milliste tunnuste esinemisel loetakse kulu põhjendatuks. Kulu on põhjendatud, kui kulu on sobiv, vajalik ja tõhus ette nähtud eesmärgi ja tulemuse saavutamiseks.

Lõikega 3 kehtestatakse mitteabikõlblike kulude loend.

Paragrahviga 8 kehtestatakse toetuse suurus ja arvestamise alus.

Lõigetes 1-5 kehtestatakse lubatud maksimaalsed toetuse summad toetuse liikide lõikes.

Lõike 6 kohaselt leitakse filmitootjatele toetuse summa proportsionaalsuse põhimõttel arvestades taotlejate põhjendatud maksimaalsed vajadused ning valdkonnasisese eelarve vahe. Taotlejate maksimaalset vajadust vähendatakse protsendimääras, mille võrra ületab koguvajadus eelarvet. Kui koguvajadus ületab eelarvet vähendatakse kõikide taotlejate maksimaalset vajadust võrdselt teatud protsendi võrra, kuni taotlejatele eraldatav summa saab võrdseks valdkonnasisese jaotuse eelarvega.

Lõike 7 kohaselt leitakse filmilevitajate ja kinode toetuse summa jagades valdkonnasisese jaotuse eelarve vastavalt kas taotlejate kinosaalide või levitatud filmide arvuga ning korrutatakse saadud arv vastavalt taotleja kinosaalide või levitatud filmide arvuga. Maksimaalset lubatud summat ületav valdkonna sisese jaotuse eelarve osa jaotatakse uuesti nende taotlejate vahel, kelle toetus jäi esimesel arvutusel alla lubatud maksimaalsele piirmäärale.

Lõikes 8 kehtestatakse toetuse minimaalne eraldatav summa. Toetust ei maksta, kui toetuse arvestuslik suurus on väiksem kui 500 eurot. Toetuse arvestuslik summa saadakse kasutades esmalt eelnõu § 8 toodud metoodikat.

4. peatükk

Taotluse menetlemine ja toetuse maksmine

Paragrahviga 9 kehtestatakse taotluse menetlemise kord.

Lõikes 1 sätestatakse, et toetuse andja menetleb taotlust kuni 40 tööpäeva taotlusvooru sulgemisest arvates. Haldusmenetluse seaduse § 41 järgi tuleb haldusorganil juhul, kui tal ei ole võimalik haldusakti anda või toimingut sooritada ettenähtud aja jooksul, teha viivituseeta teatavaks tõenäoline aeg ning näidata tähtajast mittekinnipidamise põhjus.

Lõike 2 kohaselt jäetakse taotlus läbi vaatamata, kui seda ei ole tähtajaks esitatud või kui taotlus ei vasta eelnõu § 1 lõigetes 3 ja 5 või § 3 lõigetes 3 ja 4 sätestatud tingimustele. Kui taotlust ei esitata tähtajaks, ei ole tehniliselt e-keskkonnas võimalik taotlust esitada.

Lõike 3 kohaselt võib toetuse andja taotluse esitamise tähtaja ennistada. Tähtaega võib ennistada toetuse andja omal initsiatiivil või taotleja taotlusel. Mõlemal juhul peab ennistamiseks olema mõjuv põhjus.

Lõigete 4 ja 5 kohaselt võib toetuse andja juhul, kui taotluse läbi vaatamise käigus selgub, et taotlus ei ole piisavalt selge ja/või selles esinevad puudused, küsida taotlejalt selgitusi ja lisadokumente taotluses esitatud andmete kohta või nõuda taotluse täiendamist või muutmist. Taotlejale edastatakse e-keskkonna kaudu vastavasisuline teade, milles on kirjeldatud asjaolud, mis vajavad täiendavat selgitamist, täiendamist või lisateavet, ning märgitud tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks. Puuduste kõrvaldamiseks võib toetuse andja anda taotlejale kuni viis tööpäeva, mil peatub eelnõu § 9 lõikes 1 toodud taotluse menetlemise aeg. Kui puudus kõrvaldatakse, loetakse puudusega seotud nõue täidetuks.

Toetuse andja jätab taotluse läbi vaatamata, kui taotleja ei ole eelnõu § 9 lõikes 4 sätestatud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud või kui puuduste kõrvaldamise raames esitatud lisateave ei anna ikkagi alust lugeda nõuet täidetuks. Otsus edastatakse taotlejale e-keskkonna kaudu kümne tööpäeva jooksul tähtaja saabumisest arvates.

Lõike 6 kohaselt saab toetuse andja tunnistada taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks ainult juhul, kui on täidetud kõik eelnõu § 4 ja 5 sätestatud nõuded. Juhul kui taotleja ja/või taotluse vastavuskontrolli tulemusena ilmneb puudus, mida ei ole võimalik kõrvalda või seda ei kõrvaldata, tunnistab toetuse andja taotleja ja/või taotluse nõuetele mittevastavaks ning teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

Paragrahvis 10 nähakse ette taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise tingimused ja kord ning üldised alused.

Lõikes 1 sätestatakse, kes teeb taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise otsuse.

Lõike 2 kohaselt rahuldatakse taotlus juhul, kui taotleja ja taotlus vastavad eelnõus nimetatud nõuetele.

Lõike 3 kohaselt võib taotluse rahuldada ka osaliselt. Osaline taotluse rahuldamise otsus tehakse taotlejaga eelnevalt kooskõlastatult ning selles fikseeritakse, millises ulatuses taotlus rahuldatakse. Osaline rahuldamine on põhjendatud näiteks filmitootjate taotluste puhul kui kõik taotleja poolt esitatud kulud eelarves ei ole toetuse andja jaoks põhjendatud, vajalikud või piisavalt tõhusad organisatsiooni jätkusuutlikkuse tagamiseks või kui eelnõu §-s 8 toodud metoodika alusel arvatud toetussummat tuleb vähendada eelnõu § 3 lõikes 3 või 4 toodud

asjaolude tõttu. Osalise rahuldamise korral on toetuse andjal kohustus taotleja ära kuulata. Kui kokkulepet ei saavutata, jäetakse taotlus rahuldamata. Taotleja nõusolekut ei küsita, kui taotluse osaline rahuldamine on tingitud eelnõu § 8 toodud metoodikast.

Lõike 4 kohaselt tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus, kui taotleja ja/või taotlus ei vasta kas või ühele eelnõus sätestatud nõudele, kui taotleja mõjutab taotluse menetlemist pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil, taotleja ei võimalda teha taotluse nõuetele vastavuse kontrolli, toetuse arvestuslik suurus jääb alla miinimum summat või taotleja ei ole nõus taotluse osalise rahuldamise ettepanekuga.

Lõike 5 kohaselt saadetakse taotlejale tema kohta tehtud otsus e-keskkonna kaudu.

Paragrahviga 11 sätestatakse, et toetus makstakse toetuse saajale ühes osas kümne tööpäeva jooksul taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

Paragrahvis 12 sätestatakse vaide esitamise regulatsioon toetuse andja otsuse või toimingu peale.

5. peatükk

Aruannete esitamine ja toetuse tagasinõudmine

Paragrahviga 13 kehtestatakse toetuse kasutamise seotud aruande esitamise põhimõtted.

Lõikes 1 sätestatakse toetuse saajale aruande esitamise kohustus. Aruande esitab toetuse saaja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajal.

Lõigetes 2 ja 3 sätestatakse toetuse andjale aruande menetlustähtaeg ja täpsustatakse, et aruanne tuleb toetuse andjale esitada e-keskkonna kaudu.

Lõikes 4 sätestatakse, millist infot peab toetuse saaja aruandes kajastama.

Paragrahviga 14 reguleeritakse toetuse tagasinõudmise otsuse tegemist ja toetuse tagasimaksmist nimetatud otsuse alusel. Toetust taotledes nõustub taotleja toetuse eraldamise tingimustega, sealhulgas kohustusega maksta toetus tagasi, kui toetust on saadud mitteabikõlbliku kulu katteks või muul toetuse tagasinõudmise aluse esinemisel.

Lõikes 1 sätestatakse, millistel asjaolude esinemisel tehakse otsus toetuse tagasinõudmise kohta.

Lõike 2 kohaselt võib toetuse tagasinõudmise otsuse tegemise otsustamiseks ja vormistamiseks jätta kolme aasta pikkuse varuaja ehk toetuse tagasinõudmise otsuse võib teha kolme aasta jooksul toetuse saaja viimase kohustuse täitmise lõppemisest. Erisus on ebaseadusliku, väärkasutatud või ühisturuga kokkusobimatu riigiabi korral. Sellisel juhul võib toetuse tagasinõudmise otsuse teha kümne aasta jooksul pärast toetuse saajale toetuse eraldamist. Ebaseaduslikuks riigiabiks loetakse nõukogu määruse (EL) nr 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (kodifitseeritud tekst) (ELT L 248, 24.09.2015, lk 9–29), artikli 1 punktis f nimetatud abi. Riigiabi väärkasutamiseks loetakse nõukogu määruse (EL) nr 2015/1589 artikli 1 punktis g sätestatud. Ebaseaduslik riigiabi on uus abi, mis ei ole eraldatud kooskõlas riigiabi reeglitega. Väärkasutatud abi on abi, mida ei ole kasutatud kooskõlas toetuse andmise tingimuste ja taotluse rahuldamise otsusega.

Lõike 3 kohaselt tuleb toetus tagastada toetuse tagasinõudmise otsuse kehtima hakkamise päevast arvestades 60 kalendripäeva jooksul. Toetuse tagasinõudmise otsus kui haldusakt hakkab haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 järgi kehtima alates selle kättetoimetamisest koostoimes haldusmenetluse seaduse § 62 lõike 2 punktiga 2, mille kohaselt tuleb haldusakt

teha menetlusosalisele kättetoimetamisega teatavaks, kui varasem haldusakt tunnistatakse kehtetuks või seda muudetakse.

Enne toetuse tagasinõudmise otsuse tegemist tuleb anda toetuse saajale võimalus asjaolusid selgitada ehk ta haldusmenetluse seaduse kohaselt ära kuulata. Sellega tagatakse, et toetuse saaja on tema suhtes käimas olevast menetlusest teadlik ning ta on saanud otsustamisel teada olevaid asjaolusid selgitada ja toetuse andja on saanud neid otsuse tegemisel arvesse võtta.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega. Eelnõus on viidatud õigusaktidele, millest tuleb riigiabi ja vähese tähtsusega abi andmisel lähtuda.

4. Eelnõu mõju

Eelnõu kavandamisel on arvestatud regionaalsuse põhimõtet nii, et abi saajate hulka kuuluksid filmivaldkonna abi vajavad organisatsioonid üle Eesti.

Mõju muudele valdkondadele ega ebasoovitavaid mõjusid ei kaasne.

5. Eelnõu rakendamiseks vajalikud kulutused

Eelnõu rakendamisega ei kaasne toetuse andjale lisakulusid. Rakendamiseks vajalikud vahendid 5,3 miljonit eurot eraldatakse toetuse andjale 2021. aasta lisaeelarvest. Eelnõu rakendamisega seotud eeldatavad tulud avalduvad toetuse saaja majandustulemustes ja jätkusuutlikkuses. Mõju muudele valdkondadele ega ebasoovitavaid mõjusid ei kaasne.

6. Eelnõu rakendamine ja jõustumine

Eelnõu jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu on heakskiidetud Vabariigi Valitsuse 08.04.2021. a istungil.